

Näkökulmia tehtävien ja kuvien käsittelyyn

Tehtävä 1

Perustele väite: Massatuotanto synnytti kulutusyhteiskunnan.

- Massatuotannon ja kulutusyhteiskunnan määrittely.
- Massatuotanto laski tuotteiden hintoja.
- Massatuotanto kasvatti yritysten voittoja, minkä vuoksi palkatkin nousivat.
- Kohonneet palkat ja laskeneet hinnat antoivat mahdollisuuden lisätä kuluttamista.
- Lopulta tilanne johti siihen pisteeseen, että ihmisillä oli varaa kuluttaa myös muutakin kuin välttämättömyshyödykkeitä - kulutusyhteiskunta oli syntynyt.

Tehtävä 2

Mitä etuja ja haittoja työntekijälle oli liukuhihnatuotannosta?

Etuja:

- Tuotanto oli tehokkaampaa ja nopeampaa ja mahdollisti palkkojen nousun.
- Työntekijä erikoistui yhteen vaiheeseen ja osasi sen hyvin, joten ei tullut virheellisiä tuotteita.
- Tuotteet olivat tasalaatuisia ja niiden hinta laski.

Haittoja:

- Työn itsenäisyys väheni.
- Liukuhihna määräsi tahdin ja työ oli yksitoikkoista.
- Työntekijä oli helppo korvata toisella, osa ammateista katosi.

Tehtävä 3

Miksi Yhdysvalloista tuli ensimmäisenä kulutusyhteiskunta?

- Talous kasvoi Yhdysvalloissa nopeammin kuin muissa maissa.
- Yhdysvallat oli edelläkävijä massatuotannossa, esimerkiksi Henry Fordin autotehtaissa hyödynnettiin liukuhihnaa menestyksellisesti.
- Kasvaneet voitot mahdollistivat työntekijöiden palkkojen nostamisen.
- Alhaiset hinnat lisäsivät entisestään kulutusta.
- Yhdysvaltojen kehittymistä kulutusyhteiskunnaksi edistivät laajat kotimarkkinat ja ensimmäinen maailmansota, jonka aikana se möi paljon hyödykkeitä liittolaisilleen.
- Lopulta 1920-luku oli "kultainen vuosikymmen", jolloin amerikkalaisten elintaso nousi uudelle tasolle ja kulutusyhteiskunta vahvistui.

Tehtävä 4

Millä perusteilla voidaan sanoa, että taloussuhdanteet tuovat epävarmuutta ihmisen elämään?

- Taloussuhdanne tarkoittaa kahden nousu- tai kahden laskukauden välistä ajanjaksoa.
- Ihmiset ovat riippuvaisia työpaikoistaan. Työstä saatava palkka mahdollistaa kuluttamisen.
- Ihmisellä on aina pelko toimeentulon turvaamisesta. Aikoinaan pelättiin katovuotta, nyt työttömyyttä.
- Työttömyyden pelko ehkäisee esimerkiksi isojen hankintojen tekemisen, kuten asunnon ostamisen tai voi siirtää avioitumista ja lapsen hankintaa.
- Talouslamaa on vaikeaa torjua globaalissa maailmassa, koska lama leviää maasta maahan esimerkiksi kauppasuhteiden vaikutuksesta.

Tehtävä 5 (nettitehtävä)

Etsi jokin videonäyte Charles Chaplinin elokuvasta *Modern Times* (1936).

Miten hän kuvaa tehdastyötä?

- Työ on yksitoikkoista saman työvaiheen toistamista.
 - Työntekijöillä ei ole arvoa, heidät kuvataan koneen osina.
 - Tehtaan johtaja kuvataan työntekijöitä käyttävänä ahneena kapitalistina, joka haluaa vain ottaa mahdollisimman suuren hyödyn työntekijöistään tehostamalla toimintoja.
- Esimerkiksi kuuluisassa kohtauksessa työntekijöillä testataan konetta, joka syöttää työntekijöille ruokaa.